

Hlavní město Praha
ZASTUPITELSTVO HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

U S N E S E N Í

Zastupitelstva hlavního města Prahy

číslo 16/1
ze dne 16.4.2020

k opatřením v oblasti místních poplatků a k návrhu na neúčtování nájemného za umístění restauračních předzahrádek na pozemcích ve vlastnictví hlavního města Prahy ke zmírnění ekonomických dopadů nastalých v souvislosti s výskytem onemocnění COVID - 19

Zastupitelstvo hlavního města Prahy

I. konstatuje, že

dne 12.3.2020 vyhlásila Vláda České republiky svým usnesením z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru (označovaný jako SARS-CoV-2) na území České republiky nouzový stav. Na základě tohoto usnesení byl mimo stanovených výjimek zakázán maloobchodní prodej na tržnicích a tržistištích včetně maloobchodního prodeje a prodeje služeb v provozovnách a přítomnost veřejnosti v provozovnách stravovacích služeb a prodej ubytovacích služeb

II. bere na vědomí

1. ve snaze zmírnit ekonomické dopady nouzového stavu - rozhodnutí odboru daní, poplatků a cen MHMP doporučené oborem veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra ČR ve věci plošného prominutí místního poplatku za užívání veřejného prostranství na území hlavního města Prahy způsobem konkretizovaným v důvodové zprávě za období od 14.3.2020 do konce prosince 2020
2. ve snaze zmírnit ekonomické dopady nouzového stavu - rozhodnutí a doporučení odboru daní, poplatků a cen MHMP adresované úřadům městských částí hlavního města Prahy k plošnému prominutí místního poplatku z pobytu za období od 16.3.2020 do konce prosince 2020

III. schvaluje

s ohledem na vyhlášení nouzového stavu a následných přijatých karanténních opatření skutečnost, že hlavní město Praha nebude jako pronajímatel účtovat nájemné za umístění restauračních předzahrádek za období od března 2020 do prosince 2020, přičemž tento postup se nevztahuje na subjekty, které jsou s hlavním městem Prahou v soudním sporu týkajícím se užívání majetku hlavního města Prahy

IV. ukládá

1. Radě HMP
 1. zajistit realizaci bodu III. tohoto usnesení

Termín: 20.4.2020

V . ž á d á

Technickou správu komunikací hl. m. Prahy, a.s. o zajištění realizace bodu III. tohoto usnesení

Předkladatel: náměstek primátora Pavel Vyhnánek, M.A., radní Mgr. Jan Chabr, radní PhDr.
Mgr. Vít Šimral, Ph.D. et Ph.D., zastupitel Portlík
, zastupitel Nepil
Tisk: Z-8223
Provede: Rada HMP
Na vědomí: odborům MHMP

Důvodová zpráva

V souvislosti s aktuálním výskytem onemocnění COVID-19 v České republice se navrhuje Zastupitelstvu hl. m. Prahy vzít na vědomí rozhodnutí odboru daní, poplatků a cen MHMP ve věci plošného prominutí místního poplatku za daný způsob užívání veřejného prostranství a místního poplatku z pobytu za období od 14. 03. 2020, resp. 16. 03. 2020 do konce prosince 2020, a dále doporučení adresované úřadům městských částí hlavního města Prahy k plošnému prominutí místního poplatku z pobytu za období od 16. 03. 2020 do konce prosince 2020. Dále je Zastupitelstvu hl. m. Prahy předkládán návrh, podle kterého hlavní město Praha nebude jako pronajímatel účtovat nájemné za umístění restauračních předzahrádek za období od března 2020 do prosince 2020.

K prominutí místního poplatku za užívání veřejného prostranství

Vláda České republiky usnesením č. 194 ze dne 12. 03. 2020, č. 69/2020 Sb., vyhlásila v souladu s čl. 5 a 6 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru (označovaný jako SARS-CoV-2) na území České republiky nouzový stav.

Usnesením Vlády České republiky č. 211 ze dne 14. 03. 2020, o přijetí krizového opatření, č. 82/2020 Sb., byl s účinností ode dne 14. 03. 2020 od 6:00 hod. mimo stanovených výjimek zakázán maloobchodní prodej a prodej služeb v provozovnách a přítomnost veřejnosti v provozovnách stravovacích služeb a maloobchodní prodej na tržnicích a tržistiších. Zákaz trvá, na základě dosud vydaných mimořádných opatření Ministerstva zdravotnictví č. j. MZDR 12746/2020-1/MIN/KAN ze dne 23.03.2020, č. j. MZDR 13361/2020-1/MIN/KAN ze dne 26.03.2020, č. j. MZDR 13361/2020-2/MIN/KAN ze dne 30.03.2020, č. j. MZDR 13361/2020-3/MIN/KAN ze dne 01.04.2020 a č. j. MZDR 15190/2020-3/MIN/KAN ze dne 06.04.2020 byl prodloužen do konce nouzového stavu. Přehled aktuálních omezení v jednotlivých sektorech připravilo Ministerstvo průmyslu a obchodu.¹

Podle ust. § 16b zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“): „Správce poplatku může z moci úřední poplatek nebo jeho příslušenství zcela nebo částečně prominout při mimořádných, zejména živelních událostech.“

Zákaz maloobchodního prodeje a poskytování služeb dopadá na široký okruh podnikatelů na území hlavního města Prahy – poplatníků místního poplatku za užívání veřejného prostranství, který je na území hlavního města Prahy zaveden obecně závaznou vyhláškou hlavního města Prahy č. 5/2011 Sb. hl. m. Prahy, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství, ve

¹ Ministerstvo průmyslu a obchodu: Aktuální nouzový stav/omezení v jednotlivých sektorech (k 9. 4. 2020), dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/pro-media/tiskove-zpravy/aktualni-nouzovy-stav-omezeni-v-jednotlivych-sektorech--253513/>

znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“). Přímo dotčeni jsou zejména podnikatelé, kteří platí poplatek podle ust. § 2 odst. 1 písm. c), f) a m) vyhlášky za umístění zařízení a dočasných staveb sloužících pro poskytování prodeje a služeb, pokud své zařízení, stánek či restaurační (před)zahrádku, nemohou jednoduše demontovat a zároveň je nemohou z důvodu krizových a mimořádných opatření užívat.

Správcí poplatku jsou v případech zvláštního užívání chodníků úřady městských částí, v jejichž území leží veřejné prostranství, a to v přenesené působnosti na základě ust. § 8 vyhlášky, § 3 odst. 1 a přílohy č. 3 pol. 8 obecně závazné vyhlášky č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Statut“), § 32 odst. 2 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, a § 15 zákona o místních poplatcích.

Zásadním důvodem plošného prominutí místního poplatku za užívání veřejného prostranství na úrovni hlavního města Prahy je **umožnění nezaplatněného a administrativně zjednodušeného užívání veřejného prostranství před provozovny, které v důsledku krizových a mimořádných opatření zůstávají uzavřené**. Podnikatelé by mohli mít možnost po částečném uvolnění krizových a mimořádných opatření před svou provozovnu umístit prodejní zařízení (stánek, stůl, prodejní nebo jiné zařízení), a tím alespoň částečně zmírnit dopady uzavření provozoven. Současně by prominutí místního poplatku mohlo umožnit provozování bezpečných venkovních zón, obdobných jako např. i v jiných městech ČR².

S ohledem na záměr v tomto nezbytném rozsahu sjednotit postup správců poplatků na území hlavního města Prahy a naplnit tak zásadu jednotného přístupu, resp. legitimního očekávání (§ 8 odst. 2 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů /dále jen „daňový řád/), **Magistrát hlavního města Prahy** v postavení nadřízeného správce daně nejprve rozhodne podle ust. § 19 odst. 1 písm. c) daňového řádu o převzetí věci místo podřízených správců daně, úřadů městských částí Praha 1–57 a následně **rozhodne o prominutí místního poplatku za užívání veřejného prostranství umístěním dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje (včetně restauračních zahrádek, a to i samostatně umístěných) a služeb za období od 14. 03. 2020 do konce prosince 2020.**

V současnosti neuvažujeme na úrovni hlavního města Prahy (je to však plně v kompetenci příslušného úřadu městské části) o prominutí místního poplatku u poplatníků, kteří nejsou přímo dotčeni zákazem prodeje nebo poskytování služeb, za umístění (§ 2 odst. 1 vyhlášky):

- a) stavebního zařízení
- b) reklamních zařízení
- g) pro potřeby tvorby filmových a televizních děl
- h) skládek

² Brněnská iniciativa Gastro žije! 7. 4. 2020 v Brně na Kapucínském náměstí instalovala prototyp venkovního stolku, který umožňuje jíst venku a zároveň dodržovat nařízení vlády. <http://www.gastrozije.cz/>

- k) za vyhrazení trvalého parkovacího místa pro motorová vozidla
- l) za provádění výkopových prací

Místní poplatek za užívání veřejného prostranství v současnosti nepovažujeme v tuto chvíli za smysluplné promíjet u akcí, které se po dobu krizových a mimořádných opatření nemohou konat, tj. u poplatníků za umístění (§ 2 odst. 1 vyhlášky):

- d) zařízení lunaparků a jiných obdobných atrakcí
- e) zařízení cirkusů
- i) pro kulturní akce
- j) pro sportovní akce
- n) pro reklamní akce,

přesto výhledově předpokládáme, že v případě uvolnění krizových opatření a možnosti konání kulturních a sportovních akcí, bychom postupovali obdobně jako u dočasných staveb a zařízení pro poskytování prodeje a služeb.

Finanční dopad u místního poplatku za užívání veřejného prostranství

HL. m. Praha vykazovalo inkaso místního poplatku za užívání veřejného prostranství v roce 2019 ve výši 344 058 tis. Kč. U městských částí výnos dosáhl 328 116 tis. Kč a u vlastního hl. m. Prahy 15 942 tis. Kč. Vzhledem k tomu, že v současné době nejsou místní poplatky u městských částí na rok 2020 rozpočtovány, je pro výpočet ztráty vycházeno ze skutečného inkasa roku 2019. V případě zamýšleného plošného prominutí místního poplatku za užívání veřejného prostranství, a to způsobu umístěním dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb, tj. stolků či pultíků před provozovny, restauračních předzahrádek a pevných stánků, je odhadován výnos za tento způsob užívání v poměru k celkovému výnosu místního poplatku za užívání veřejného prostranství ve výši 40 %. Konečná ztráta je tak odhadována při předpokládaném 40 % výnosu z celkového výnosu poplatku za 2. – 4. čtvrtletí 2019 ve výši 107 308 tis. Kč, neboť existuje předpoklad, že platby za 1. čtvrtletí 2020 byly již obdrženy

V tis. Kč

	skutečnost 1. Q. 2019	skutečnost 2019	rozdíl rok 2019-1.Q.2019	Předpokl. ztráta 2.Q.- 4.Q.2019 40%	Předzahrádky r.2019 30%	Trhy r.2019 10%
Poplatek za užív. veř. prostr.	63 626	344 058	280 432		98 435	32 812
v tom: HMP vlastní	3 781	15 942	12 161	0		
městské části	59 845	328 116	268 271	107 308	98 435	32 812

K neúčtování nájemného za umístění restauračních předzahrádek

Dále je Zastupitelstvu hlavního města Prahy v souvislosti se zmírněním ekonomických důsledků nouzového stavu předložen návrh, že hlavní město Praha nebude jako pronajímatel účtovat nájemné za umístění restauračních předzahrádek za období od března 2020 do prosince 2020, přičemž se tento postup nevztahuje na subjekty, které jsou s hlavním městem Prahou v soudním sporu týkajícím se užívání majetku hlavního města Prahy.

Vzhledem k tomu, že výše nájemného odpovídá výši místního poplatku za užívání veřejného prostranství, bude odhad finančního dopadu tohoto postupu obdobný, jak je uvedeno výše u místního poplatku za užívání veřejného prostranství.

Pro úplnost je třeba uvést, že stávající mechanismy pro povolování zvláštního užívání komunikace, zejména umísťování restauračních předzahrádek a stánků, stále zůstávají v platnosti a odpuštění místního poplatku neznamena, že mohou být libovolně umísťovány bez příslušného povolení ke zvláštnímu užívání komunikace. V platnosti zůstává i dokument „Prostupnost a kultivace veřejného prostoru na Královské cestě a Hradebním korzu“, který schválila Rada hl. m. Prahy usnesením č. 480 ze dne 16. 3. 2020. Samotný mechanismus a pravidla pro realizaci nezaplatněného a administrativně zjednodušeného užívání veřejného prostranství před provozovny, které v důsledku krizových a mimořádných opatření zůstávají uzavřené, stanoví příslušný silniční správní úřad, předmětem tohoto tisku jsou pouze informace v oblasti samotného zpoplatnění záboru veřejného prostranství.

K prominutí místního poplatku z pobytu

Vláda České republiky usnesením č. 214 ze dne 15. 03. 2020, o přijetí krizového opatření, č. 84/2020 Sb., s účinností ode dne 16. 03. 2020 od 6:00 hod. zakázala prodej ubytovacích služeb, s výjimkou osob poskytujících ubytování v ubytovnách, lázeňských zařízeních a školských ubytovacích zařízeních. Navazujícím usnesením č. 241 ze dne 16. 03. 2020, o přijetí krizového opatření, č. 99/2020 Sb., stanovila, že se zákaz nevztahuje na prodej a poskytnutí ubytovacích služeb cizincům do doby opuštění území České republiky a cizincům s pracovním povolením na území České republiky.

Krizová opatření byla nahrazena, upravena a prodloužena mimořádnými opatřeními Ministerstva zdravotnictví č. j. MZDR 12746/2020-1/MIN/KAN ze dne 23. 03. 2020, č. j. MZDR 13361/2020-1/MIN/KAN ze dne 26. 03. 2020, č. j. MZDR 13361/2020-2/MIN/KAN ze dne 30. 03. 2020 a č. j. MZDR 15190/2020-3/MIN/KAN ze dne 06. 04. 2020 do konce nouzového stavu.

V současnosti je tak zakázán „prodej ubytovacích služeb, s výjimkou osob poskytujících ubytování v ubytovnách, lázeňských zařízeních a školských ubytovacích zařízeních. Tento zákaz se nevztahuje na prodej a poskytnutí ubytovacích služeb:

- osobám za účelem výkonu povolání, podnikatelské nebo jiné obdobné činnosti,
- cizincům do doby opuštění území České republiky a cizincům s pracovním povolením na území České republiky a
- osobám, kterým nařídil orgán ochrany veřejného zdraví karanténu.

Místní poplatek z pobytu je zaveden obecně závaznou vyhláškou č. 18/2019 Sb. hl. m. Prahy, o místním poplatku z pobytu (dále jen „vyhláška o místním poplatku z pobytu“). V případě většiny stanovených výjimek bude pravděpodobně dán důvod pro osvobození od poplatkové povinnosti (částečně školská ubytovací zařízení, částečně lázeňská zařízení) nebo vynětí z poplatkové povinnosti (pobyty delší 60 dnů, nařízená karanténa).

Po dobu omezení volného pohybu osob stanovené mimořádnými opatřeními Ministerstva zdravotnictví (v současnosti platí č. j. MZDR 15190/2020-5/MIN/KAN ze dne 10.04.2020) není zároveň dán jeden z účelů místního poplatku z pobytu, kterým je kompenzovat hlavnímu městu Praha náklady, které jsou spojeny s turistickým ruchem.

Správcem poplatku z pobytu je úřad městské části příslušný podle místa poskytnutí úplatného pobytu s výjimkou hotelů * až *****, kde správu vykonává MHMP, a to v přenesené působnosti na základě ust. § 7 vyhlášky o místním poplatku z pobytu, § 3 odst. 1 a přílohy č. 3 pol. 8 Statutu, § 32 odst. 2 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, a § 15 zákona o místních poplatcích.

S ohledem na vývoj aktuální situace a z důvodu možných budoucích změn v rámci krizových a mimořádných opatření **doporučí odbor daní, poplatků a cen MHMP plošné prominutí poplatku z pobytu všem poplatníkům za období od 16. 03. 2020 do konce prosince 2020.**

Případné prominutí poplatku realizuje příslušný správce poplatku rozhodnutím. **Zda přistoupit ke zmírnění finančních dopadů na poplatníky místního poplatku z pobytu je na zvážení a rozhodnutí správce poplatku příslušného úřadu městské části.**

V případě hotelů * až *****, kde správu vykonává MHMP, o prominutí místního poplatku z pobytu rozhoduje obdobně odbor daní, poplatků a cen MHMP.

Finanční dopad u místního poplatku z pobytu

Místní poplatek z pobytu je poplatkem novým, oproti místnímu poplatku za lázeňský a rekreační pobyt a poplatku z ubytovací kapacity zcela rozličným, a proto stanovit předpokládanou ztrátu v případě plošného prominutí poplatku je velice obtížné. Při výpočtu je vycházeno z údajů o inkasu již zrušeného místního poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt

a místního poplatku z ubytovací kapacity v roce 2019. V případě uvažovaného celoplošného prominutí místního poplatku z pobytu za období 2.– 4. čtvrtletí lze předpokládat finanční ztrátu z tohoto výnosu v celkové výši 275 647 tis. Kč.

V tis. Kč

	skutečnost 1. Q. 2019	skutečnost 2019	rozdíl rok 2019-1.Q.2019	Předpokládaná ztráta za 2.Q.-4.Q.2020
Popl. za láz. nebo rekr. pobyt + z ubytovací kapacity	69 138	344 785	275 647	275 647
v tom: HMP vlastní	49 084	263 384	214 300	214 300
městské části	20 054	81 401	61 347	61 347

V případě přistoupení k celoplošnému prominutí uvedených místních poplatků je předpokládána finanční ztráta v rozpočtu vlastního hl. m. Prahy ve výši 214 300 tis. Kč a u městských částí 168 655 tis. Kč. Ztráty u jednotlivých městských částí budou záviset na strukturálním rozčlenění u jednotlivých místních poplatků.

V tis. Kč

	skutečnost	předpokládaná ztráta	předpokládaný výnos
	2019	2020	2020
Místní poplatky	798 046	382 955	415 091
v tom: HMP vlastní	289 674	214 300	75 374
městské části	508 372	168 655	339 717